

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА ГРОМАДЯН НА ЗАХИСТ ВІД ШКІДЛИВОГО ВПЛИВУ ШУМУ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ (СУЧАСНА РЕАЛЬНІСТЬ, БАЧЕННЯ НА ПЕРСПЕКТИВУ)

Метою статті визначено питання захисту населення від шкідливого та дратівливого впливу шуму на вулично-дорожній мережі населених пунктів та забезпечення належного контролю за дотриманням тиші в громадських місцях та безпеки дорожнього руху. Дана стаття зобов'язана висвітлити питання адміністративно-правового регулювання використання працівниками Національної поліції України технічних засобів щодо захисту громадян від шкідливого впливу шуму системи випускання відпрацьованих газів двигуна транспортних засобів.

Методи. У статті використано загально-наукову методологію проведення правових досліджень, включаючи порівняльно-правовий, системно-структурний, аналізу й синтезу, дедукції та індукції та інші методи наукового пізнання. Їхнє використання дало змогу визначити та проаналізувати поточний стан нормативно-правового регулювання використання поліцією технічних засобів фіксації правопорушень.

Результати. У статті досліджено проблеми адміністративно-правового регулювання використання працівниками Національної поліції України технічних приладів фіксації правопорушень. Розглядаються, як приклад, можливості використання працівниками Національної поліції України технічних приладів для здійснення замірів допустимого рівня зовнішнього шуму (оцінка рівня шуму або звуку шляхом вимірювання звукового тиску) транспортних засобів за допомогою «шумоміру». У статті констатовано, що належне правове регулювання використання працівниками Національної поліції України технічних приладів для проведення вимірювання та оцінки рівня шуму системи випускання відпрацьованих газів двигуна транспортних засобів є однією із визначальних умов ефективності гарантування права громадян України на захист від шумового забруднення. Підсумовано, що досвід впровадження технічних приладів свідчить про те, що здійснення превентивних заходів є успішними тоді, коли методи переконання підкріплюються правовими нормами, що встановлюють чітку відповідальність за порушення встановлених норм і стандартів.

Висновки. З метою забезпечення законності використання технічних приладів пропонується законодавчо оновити, передбачити підстави, порядок та умови їх використання працівниками Національної поліції України. Слід зазначити, що цьому має передувати широка роз'яснювальна робота серед громадян України, а в першу чергу серед водіїв. Тому бажано організовувати роз'яснювальну роботу за участю перших керівників патрульної поліції України у всіх засобах масової інформації та соціальних мережах. І як наслідок, все це буде спонукати створенню атмосфери порозуміння серед водіїв щодо необхідності та правомірності використання працівниками Національної поліції України приладів для вимірювання рівня шуму.

Ключові слова: шум, вимірювання рівня шуму, технічні прилади фіксації правопорушень, допустимий рівень шуму, шумове забруднення.

Бакутін Євген,

кандидат юридичних наук,

старший викладач

кафедри тактичної

підготовки

Навчально-наукового

інституту № 3

Національної академії

внутрішніх справ

orcid.org/0000-0001-

9900-3380

bakutin_e@ukr.net

1. Вступ

В роботі «Забруднення транспортним шумом: його екологічні наслідки та стратегічний контроль» (Vehicular Noise Pollution, 2019) наявне шумове забруднення нашої планети однією з головних небезпек, що корінним чином впливає на якість життя населення в усьому світі. Внаслідок швидкого розвитку технологій, через грандіозну індустріалізацію, наявну урбанізацію населення та інші комунікаційні та транспортні системи шумове забруднення нашої планети протягом останніх років досягло такого рівня, на вивчення та контроль якого потрібні колосальні кошти для уникнення непередбачуваних наслідків для здоров'я населення нашої планети. Для вирішення цієї ситуації країни світу мають різні стратегії, такі як часткове обмеження рівня шуму від транспортних засобів та їх регулювання, перевірка технічного стану всіх транспортних засобів тощо.

Використання працівниками Національної поліції України технічних приладів для проведення вимірювання рівня шуму системи випускання відпрацьованих газів двигуна транспортних засобів спрямовано на здійснення ними попереджування та протидії правопорушенням, насамперед пов'язаним із керуванням переобладнаним транспортним засобом (де використовується система випуску відпрацьованих газів «прямоштурм» та інші вихлопні системи без резонатора або зміненого резонатора), а також зниження аварійності на вулично-дорожній мережі (бо, як показує практика, в переважній більшості, переобладнані таким чином транспортні засоби систематично порушують правила маневрування та швидкісний режим).

2. Аналіз законодавчих та правових норм при використанні технічних засобів в роботі правоохоронних органів

Правові аспекти використання технічних засобів в роботі правоохоронних органів привертали увагу таких вітчизняних науковців, як: Ю. Орлов, М. Веселов, С. Константінов, Г. Репін, В. Арешонков, М. Кобець, Б. Жуков, С. Стеценко, П. Артеменко, В. Кудінов та ін. Питання нормативної регламентації використання в роботі працівниками Національної

поліції України технічних приладів досліджувалися фрагментарно, зазвичай у рамках більш широкої правової проблематики. Також не можна не вказати на постійне оновлення національного законодавства, яке регламентує як загалом діяльність працівників Національної поліції України, так і використання ними відповідних технічних приладів.

Однак системно й комплексно, у контексті сучасних можливостей, тема контролю рівня шуму системи випускання відпрацьованих газів двигуна транспортного засобу на вулично-дорожній мережі країни до цього часу не досліджувалася. Література з відповідної проблематики відсутня, що з одного боку, свідчить про її складність, а з іншого – вказує на брак уваги наукового загалу.

Конституція України, стаття 19, визначає, що органи державної влади, їх посадові особи, зобов'язані діяти лише на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та Законами України (Конституція України, 1996). Як показує комплексний аналіз статті 23 «Основні повноваження поліції» та статті 24 «Додаткові повноваження поліції» Закону України «Про Національну поліцію», виконання будь-яких повноважень може бути покладено на поліцію виключно законом» (ЗУ «Про Національну поліцію», 2015).

У своїй повсякденній діяльності працівники Національної поліції України запобігають і протидіють значній кількості правопорушень, одне із них – недотримання водіями транспортних засобів вимог, коли «технічний стан транспортних засобів та їх обладнання повинні відповідати вимогам стандартів, що стосуються безпеки дорожнього руху та охорони навколишнього середовища, а також правил технічної експлуатації, інструкцій підприємств-виробників та іншої нормативно-технічної документації» (Постанова Кабінету міністрів України «Про Правила дорожнього руху», 2001).

Відповідно до статті 1 Закону України від 24.02.1994 № 4004-ХІІ «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» шум відноситься до негативних факторів, що впливають або можуть впливати на здоров'я людини чи на здоров'я майбутніх поколінь (ЗУ «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», 1994).

Рівень шуму вимірюється спеціальними засобами вимірювальної техніки – «шумомірами» відповідного класу точності «Державні санітарні норми допустимих рівнів шуму в приміщеннях житлових та громадських будинків і на території житлової забудови», затверджені наказом Міністерства охорони здоров'я України від 22.02.2019 № 463 (Наказ МОЗ України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», 2019).

Національним стандартом України ДСТУ 3649:2010 «Колісні транспортні засоби. Вимогами щодо безпечності технічного стану та методи контролювання» визначено, що «рівень зовнішнього шуму (звуку), виміряний на нерухомому КТЗ (колісному транспортному засобі), має бути не більше ніж контрольне значення, встановлене підприємством-виробником. Під час проведення

державного технічного огляду рівень зовнішнього шуму (звуку) контролюють за потреби (наприклад, у разі виникнення спірних питань, щодо стану системи випуску відпрацьованих газів, застосування нештатних (непередбачених) систем випуску тощо)» (Наказ Міністерства Інфраструктури України «Про затвердження Правил експлуатації колісних транспортних засобів», 2013).

За відсутності відомостей про транспортний засіб рівень зовнішнього шуму (звуку), виміряний на нерухомому колісному транспортному засобі, має не перевищувати значень: легковий автомобіль – 87 децибел; вантажний автомобіль – 94 децибел; мотоцикл – 87 децибел; сигнал автомобіля – 120 децибел. В Європейському Союзі з 2016 року встановлений допустимий рівень шуму легкового автомобіля – 68 децибел, а вантажного автомобіля – 79 децибел.

Цим пробілом в законодавстві (виміром рівня шуму при нерухомому транспортному засобі) і користуються недобросовісні водії, вносячи зміни в конструкцію системи випускання відпрацьованих газів двигуна. А оскільки технічний контроль індивідуальних транспортних засобів відсутній, то візуально розпізнати зміни в системі випускання відпрацьованих газів двигуна практично неможливо. Тільки зупинивши транспортний засіб за інше порушення правил вуличного руху працівник патрульної поліції України може звернути увагу, якщо буде дуже уважним і професійно підготовленим, на зміни в конструкції системи випускання відпрацьованих газів двигуна (тобто її переобладнання), відсутність шумовловлювача (резонатора). Хоча, як говорять нормативні документи, «огляд автомобіля (транспортного засобу: це також може бути мотоцикл, автобус, причіп) повинен бути проведений незалежно від цілі, що була причиною зупинки» (Доля, 2011). Відповідальність водія за керування переобладнаним транспортним засобом настає за статтею 121 частина 1 КУпАП.

3. Результати

Не викликає сумніву те, що працівник Національної поліції України не може якісно визначити на слух перевищення транспортним засобом допустимого рівня шуму, який він видає без проведення заміру рівня шуму системи випускання відпрацьованих газів двигуна транспортного засобу технічним приладом – «шумоміром».

Вирішальне значення в аспекті здійснення процесу формування доказової бази й у подальшому ухваленні рішення в такого роду справах про адміністративні правопорушення має правильна фіксація даних результатів проведеного вимірювання рівня шуму системи випускання відпрацьованих газів двигуна під час використання працівниками патрульної поліції України технічних приладів.

У такому разі йдеться не тільки про окремо взяті дії працівників патрульної поліції України, а насамперед про повноту їхнього правового регулювання. Зокрема, саме на відсутність або недоліки чинного національного законодавства

посилаються особи, яких було притягнуто до адміністративної відповідальності за статтею 182 КУпАП, при оскарженні рішень працівників патрульної поліції України, органів судової влади та чинних адміністративних комісій. Позивачі у своїх позиціях спираються на відсутність використання працівниками патрульної поліції України технічних приладів фіксації вказаних порушень. Відмічаємо, що адміністративна комісія, яка розглядає дані порушення, є колегіальним органом, який уповноважений розглядати справи про адміністративні правопорушення, вичерпний перелік яких визначений статтею 218 КУпАП (Кодекс України про адміністративні правопорушення, 1984).

Після ліквідації обов'язкового технічного огляду транспортних засобів, за Постановою Кабінету Міністрів України (Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення обов'язкового технічного контролю та обсягів перевірки технічного стану транспортних засобів, технічного опису та зразка протоколу перевірки технічного стану транспортного засобу», 2012 року), контроль за даним питанням був повністю втрачений. Хоча існує на станціях технічного контролю транспортних засобів перевірка рівня шуму системи випускання відпрацьованих газів двигуна транспортного засобу, але перелік транспортних засобів, що підлягають перевірці, дуже малий і, що принципово, не охоплює ті легкові автомобілі і мотоцикли, що експлуатуються їх власниками з переобладнаною системою випускання відпрацьованих газів двигуна.

Досягнення цієї мети має відбутися через виконання таких завдань: досконалого аналізу первопричини ситуації, що існує; вивчення передового досвіду Європейських країн стосовно ймовірних порушників рівня шуму системи випускання відпрацьованих газів двигуна транспортного засобу поліцейськими на вулично-дорожній мережі населених пунктів або фіксації номерних знаків виявлених транспортних засобів; здійснення аналізу положень нормативно-правових актів, які визначають підстави та порядок використання працівниками Національної поліції України технічних приладів; виявлення недоліків, неточностей, нормативного регулювання використання вказаних приладів; аналізу судової практики щодо оскарження водієм транспортного засобу судових рішень, які були ухвалені у справах про адміністративні правопорушення, в контексті експлуатації транспортного засобу з переобладнаною системою випускання відпрацьованих газів двигуна; досконалого навчання, з обов'язковим стажування на уповноважених станціях технічного контролю транспортного засобу, працівників патрульної поліції України.

Як відомо, вимірювання рівня шуму проводиться за допомогою «шумомірів», які відповідають діючим вимогам Держстандарту України і мають відповідне посвідчення про повірку. Шумомір, який сьогодні використовується в країні, складається із мікрофону, підсилювача, фільтрів (корегувальних, октавних) та екрану, де висвітлюються результати перевірки. Принцип роботи приладу

такий: «Звук, що сприймається мікрофоном, перетворюється на електричні коливання, які підсилюються, проходячи крізь корегувальні фільтри і випрямник, а потім реєструється самописним приладом або стрілкою». Порядок вимірювання рівнів звуку шумомірами та розрахунок еквівалентного рівня регламентується ДСН 3.3.6.037-99 (Постанова МОЗ України «Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку», 1999).

Сьогодні немає, принаймні у вільному доступі, будь-якого нормативно-правового акту, який би визначав перелік технічних засобів, які уповноважені використовувати працівники Національної поліції України для визначення рівня шуму транспортного засобу на вулично-шляховій мережі населених пунктів та послідовності перевірки рівня шуму системи випускання відпрацьованих газів двигуна транспортного засобу.

На практиці наведені недоліки нормативно-правової регламентації використання працівниками Національної поліції України технічних засобів для фіксування факту порушення вимог законодавчих та інших нормативно-правових актів, щодо захисту населення від шкідливого впливу шуму чи правил додержання тиші в населених пунктах та громадських місцях, призводять до численних оскаржень постанов про притягнення особи (водія) до адміністративної відповідальності.

Так, наприклад, Верховний Суд України прийняв рішення у справі № 650/1061/16-а про те, що для встановлення факту вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого частиною 1 статті 182 Кодексу України про адміністративні правопорушення, має бути встановлено перевищення рівня шуму, установленого санітарними нормами для відповідного часу доби. Відсутність будь-яких доказів перевищення рівня шуму (показників приладу), установленого санітарними нормами, свідчить про недоведеність вчинення особою адміністративного правопорушення і не може слугувати підставою для притягнення до адміністративної відповідальності (постанова Верховного Суду України, 2019).

В рішенні за № 95452734 від 10.03.2021 Малиновського районного суду міста Одеси було вказано, що в складеному протоколі про адміністративне правопорушення Серії АА № 085748 від «05» жовтня 2020 року не зазначено, який саме рівень шуму (в цифровому значенні) створювала діяльність Позивача та які були дані спеціальних технічних засобів вимірювання рівня шуму. Винесення вищевказаної постанови було здійснено всупереч відсутності факту вимірювання працівниками Національної поліції України технічними засобами рівня шуму, у зв'язку з чим вважає її необґрунтованою та такою, що не відповідає нормам чинного законодавства. В даному нормативно-правовому акті повинно бути вказано, які використовуються технічні прилади працівниками Національної поліції України, зокрема, сертифікат відповідності приладу та чинне свідоцтво про повірку указанного приладу (рішення Малиновського районного суду міста Одеси, 2021).

Варто наголосити на тому, що проведення вимірювання рівня шуму роботи системи випускання відпрацьованих газів двигуна транспортних засобів

працівниками Національної поліції України з метою визначення та оцінки рівня шуму або звуку повинно проводитися з дотриманням інструкції з експлуатації приладу, яким проводиться вимірювання, та чіткою фіксацією результатів вимірювання на паперових та електронних носіях або на фото-носіях. Результати вимірювання потрібно, під підпис, ознайомлювати водія транспортного засобу і на його вимогу вручати йому копію (фотокопію) отриманих результатів вимірювання.

Згідно зі статтею 182 КУпАП передбачено адміністративну відповідальність за порушення вимог законодавчих та інших нормативно-правових актів щодо захисту населення від шкідливого впливу шуму та правил додержання тиші в населених пунктах і громадських місцях. Після складання протоколу про адміністративне правопорушення на особу, яка порушила, протокол направляється посадовими особами Національної поліції України до державних органів, уповноважених законом розглядати такий протокол і приймати у встановлений законом термін відповідні рішення. Результатом розгляду вищезазначеними органами протоколу є винесення ними щодо особи (на яку складено протокол) відповідної постанови (як правило, це накладення адміністративного стягнення або закриття справи).

Частиною 4 статті 258 КУпАП встановлено, що у разі виявлення правопорушення у порушенні вимог законодавчих та інших нормативно-правових актів щодо захисту населення від шкідливого впливу шуму чи правил додержання тиші в населених пунктах і громадських місцях, розгляд якого віднесено до компетенції Адміністративних комісій при виконавчих органах міських рад, дана комісія виносить постанову у справі про адміністративне правопорушення з попереднім складанням (працівником Національної поліції України) відповідного адміністративного протоколу.

Вимоги до уповноважених станцій технічного контролю транспортних засобів відображені в Наказі Міністерства інфраструктури України від 26.11.2012 року № 710, де передбачені вимоги щодо перевірки конструкції та технічного стану колісного транспортного засобу та методів такої перевірки. Додатком № 2 цього наказу передбачені правила ЄЕК ООН та акти законодавства ЄС, які містять дані про маркування стосовно перевірки технічного стану транспортного засобу, а п. 51 встановлює рівень зовнішнього акустичного шуму автомобілів, п. 59 – змінні звуки оглушної системи.

Всі прилади, які використовують працівники Національної поліції України, мають бути вчасно сертифіковані та повірені. Це підтверджує Закон України «Про метрологію і метрологічну діяльність» від 05.06.2014 № 1314-VII. Виходячи з цього, будь-який вимірювальний прилад, дані з якого використовується як доказ, повинен бути допущений до використання та вчасно проходити повірку. Також до приладу повинні додаватись відповідні документи, а саме допуск до експлуатації, сертифікат відповідності, акт повірки з датою повірки і датою закінчення дії акт повірки.

Експлуатація технічних засобів вимірювальної техніки, які застосовуються у сфері законодавчо регульованої метрології, здійснюється з дотриманням правил застосування таких засобів, встановлених у нормативно-правових актах, і вимог щодо їх експлуатації, встановлених в експлуатаційних документах на такі засоби. Тобто засоби вимірювальної техніки, на які поширюється державний метрологічний контроль, дозволяється застосовувати лише за умови, що вони пройшли державну метрологічну атестацію, як тип вимірювальних засобів, а також у встановлені терміни повірки.

Аналізуючи вищенаведені нормативно-правові акти, приходимо до висновку, що у їхніх положеннях взагалі відсутня будь-яка конкретика щодо того, які саме технічні прилади мають використовувати працівники Національної поліції України з метою встановлення рівня шуму системи випускання відпрацьованих газів двигуна транспортного засобу.

Існує думка, що застосування працівниками Національної поліції України цих технічних приладів повинно бути дозволено Державним комітетом України з питань технічного регулювання та споживчої політики.

На практиці на проведення вуличних замірів рівня шуму шумомірами та складання відповідних документів щодо перевищення встановлених норм шуму мають право тільки уповноважені фахівці. Це фахівці з Державної служби з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів для контролю за дотриманням умов тиші, тобто інспектори з благоустрою та працівники Національної поліції України, з метою встановлення рівня шуму системи випускання відпрацьованих газів двигуна транспортного засобу.

На сьогодні виникла потреба в доповненні регуляторного акту, у якому необхідно об'єднати всі підходи до забезпечення захисту населення від шкідливого впливу шуму та координацію дій суб'єктів господарювання міста, що провадять діяльність у цій сфері. Проблема, яку пропонується врегулювати в результаті внесення змін до регуляторного акту, є важливою для суспільства і не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, оскільки потребує врегулювання на державному рівні і не може бути розв'язана за допомогою чинних регуляторних актів, оскільки жоден з них не містить норми, які регулюють порушені питання.

Тим самим адміністративно-правове регулювання використання технічних приладів працівниками Національної поліції України, а саме «шумоміром», дасть можливість, по-перше: захистити право мешканців міст і сіл на тишу; по-друге: захистити населення міста від шкідливого та дратівливого впливу шуму; і по-третє: забезпечити контроль за додержанням тиші в публічних місцях та житлових будинках.

4. Висновки

Проведене дослідження дозволяє зробити такі висновки:

1. Адміністративно-правове регулювання використання працівниками Національної поліції України технічних приладів для здійснення контролю

на маршруті патрулювання під час замірів допустимого рівня шуму системи випускання відпрацьованих газів двигуна транспортних засобів може бути визначено виключно законами України.

2. Використовуючи технічні прилади, працівники патрульної поліції України зможуть здійснювати заміри як допустимого рівня шуму системи випускання відпрацьованих газів двигуна транспортних засобів, так і зовнішнього шуму від транспортних засобів, для того, щоб ефективно контролювати технічний стан транспортних засобів, відповідність встановленим правилам, нормам та стандартам, для забезпечення безпеки дорожнього руху, а також для дієвого і постійного контролю за дотриманням вимог законодавчих та інших нормативно-правових актів щодо захисту громадян України від шкідливого впливу шуму.

3. Треба відмітити, що чинне національне законодавство також не містить ані переліку технічних засобів, які уповноважені використовувати працівники Національної поліції України, ані чітких критеріїв використання цих (інструкцій, роз'яснювальних вказівок) засобів. Усе це породжує чисельні правові спори, тлумачення, оскарження як рішень самих працівників Національної поліції України, так і судових рішень щодо притягнення особи до адміністративної відповідальності.

4. Цей перелік можна продовжити, включивши до нього недоліки адміністративно-правового регулювання використання працівниками Національної поліції України приладів для вимірювання швидкості транспортних засобів, приладів для перевірки світлопропускання стекол автомобіля, вагового контролю великовагових транспортних засобів, правил зупинки та стоянки транспортних засобів (що на сьогоднішній день активно практикується в різних містах країни, з різним тлумаченням порушення різними посадовими особами) та інші.

5. Все раніше перераховане – це дієвий шлях в перспективі перейти в роботі Національної поліції України до мінімізації фізичного, візуального контакту між водієм транспортного засобу і працівниками Національної поліції України, що значно знизить ризик корупційної складової при вирішенні тієї чи іншої проблеми.

6. Не позбавить проблем і прийняття законопроекту Верховною Радою України за № 9564 від 4.08.2023 року про збільшення штрафу за порушення тиші до 1000 неоподаткованих мінімальних доходів громадян (17000 гривень) і повторне аналогічне порушення до 2000 неоподаткованих мінімальних доходів громадян (34000 гривень).

7. З огляду на вищесказане доцільно доповнити статтю 31 «Превентивні поліцейські засоби» і пункт 9) Закону України «Про Національну поліцію» словами «та інші прилади», або замість слів « та інші прилади »зробити перелік приладів, але, як на мою думку, це сильно заформалізує положення закону і обмежить з часом перспективу використання інших приладів. А ось

окремим підзаконним нормативно-правовим актом (наказом Міністерства внутрішніх справ України) необхідно зробити єдиний на сьогоднішній день (і обов'язково це відмітити) вичерпний перелік технічних засобів, які уповноважені використовувати працівники Національної поліції України для фіксації у водіїв транспортних засобів алкогольного та наркотичного сп'яніння, технічних приладів для здійснення контролю на маршруті патрулювання під час замірів допустимого рівня шуму системи випускання відпрацьованих газів двигуна транспортних засобів, приладів для перевірки світлопропускання стекол автомобіля та інші.

8. Викладені матеріали наукового дослідження повинні бути включені в базову підготовку працівників Національної поліції України, особливо в першопочаткову підготовку і перепідготовку працівників патрульної поліції України, для надання базових знань в правовому полі.

Список використаних джерел:

1. Vehicular Noise Pollution (2019): Its Environmental Implications and Strategic Control WRITTEN BY Zia Ur Rahman Farooqi, Muhammad Sabir, Nukshab Zeeshan, Ghulam Murtaza, Muhammad Mahroz Hussain and Muhammad Usman Ghani. URL: <https://www.intechopen.com/chapters/71662> (дата звернення: 11.09.2023).
2. Конституція України : від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 1996. № 30. Ст. 141.
3. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 12.05.2023).
4. Національний стандарт України: Колісні транспортні засоби. Вимоги щодо безпечності технічного стану та методи контролювання. ДСТУ 3649:2010 Видання офіційне БЗ № 11-12 – 2 010/4 3 6. URL: <https://patrul.in.ua/pdf/dstu-3649.pdf> (дата звернення: 11.09.2023).
5. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення : Закон України від 24 лютого 1994 року № 4004-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text> (дата звернення: 01.09.2023).
6. Про затвердження Державних санітарних норм допустимих рівнів шуму в приміщеннях житлових та громадських будинків і на території житлової забудови : Наказ МОЗ України від 22.02.2019 № 463 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0281-19#Text> (дата звернення: 01.09.2023).
7. Колісні транспортні засоби: вимоги щодо безпечності технічного стану та методи контролювання ДСТУ 3649:2010 Видання офіційне БЗ № 11-12-2010/436 URL: <https://patrul.in.ua/pdf/dstu-3649.pdf> (дата звернення: 01.09.2023).
8. В ЄС знижена норма шуму для автомобілей: УКРІНФОРМ. URL: https://www.ukrinform.ua/rubricworld/1643907v_e_s_znigena_norma_shumu_dlya_avto_1925965.html (дата звернення: 11.09.2023).
9. В.К. Доля, Ю.О. Давідіч, А.І. Лозовий. Автотранспортна експертиза : підручник ; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Харків : ХНАМГ, 2011. 422 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/11329957.pdf> (дата звернення: 11.09.2023).
10. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від від 07.12.84 № 8074-10. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text> (дата звернення: 11.09.2023).

11. Про затвердження Порядку проведення обов'язкового технічного контролю та обсягів перевірки технічного стану транспортних засобів, технічного опису та зразка протоколу перевірки технічного стану транспортного засобу: Постанова Кабінету Міністрів України від 30 січня 2012 року № 137. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/137-2012-%D0%BF#Text> (дата звернення: 11.09.2023).

12. 2.4.3. Нормування та вимірювання шумів URL: <https://cpo.stu.cn.ua/Oksana/posibnik/830.html> (дата звернення: 11.09.2023).

13. Категорія справи № 650/1061/16-а: Адміністративні справи (з 01.01.2019); Справи з приводу реалізації державної політики у сфері економіки та публічної фінансової політики, зокрема щодо; організації господарської діяльності, з них. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/86717575> (дата звернення: 11.09.2023).

14. Рішення № 95452734, 10.03.2021, Малиновський районний суд міста Одеси. URL: <https://youcontrol.com.ua/ru/catalog/courtdocument/95452734>/<https://cpo.stu.cn.ua/Oksana/posibnik/830.html> (дата звернення: 11.09.2023).

15. Про затвердження Вимог до перевірки конструкції та технічного стану колісного транспортного засобу, методів такої перевірки : Наказ Міністерства Інфраструктури України від 26.11.2012 № 710. URL: (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z2169-12#Text>) (дата звернення: 01.09.2023).

16. Про автомобільний транспорт : Закон України від 05.04. 2001 р. № 2344-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14> (дата звернення: 17.05.2022).

17. Про метрологію і метрологічну діяльність : Закон України від 05.06.2014 № 1314-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1314-18#Text> (дата звернення: 17.05.2022).

18. Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку ДСН 3.3.6.037-99 : Постанова Міністерства охорони здоров'я України від 01.12.99 № 37. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va037282-99#Text> (дата звернення: 11.09.2023).

19. Бакутін Є.І. Адміністративно-правове регулювання використання технічних засобів фіксації правопорушень : дис. канд юрид. наук : 12.00.07 ; НАВС. Київ, 2021. 252 с.

References:

1. Vehicular Noise Pollution (2019): Its Environmental Implications and Strategic Control WRITTEN BY Zia Ur Rahman Farooqi, Muhammad Sabir, Nukshab Zeeshan, Ghulam Murtaza, Muhammad Mahroz Hussain and Muhammad Usman Ghani <https://www.intechopen.com/chapters/71662> (in English).

2. Constitution of Ukraine: Law of Ukraine dated 28.06.1996 № 254к/96-BP URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80#Tex> (in Ukrainian).

3. About the National Police: Law of Ukraine dated July 2, 2015 № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (in Ukrainian).

4. National standard of Ukraine: Wheeled vehicles. Requirements for the safety of the technical condition and control methods. DSTU 3649:2010 Official edition BZ № 11-12 – 2 010/4 3 6 URL: <https://patrul.in.ua/pdf/dstu-3649.pdf> (in Ukrainian).

5. On ensuring sanitary and epidemic welfare of the population: Law of Ukraine dated February 24, 1994 № 4004-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text> (in Ukrainian).

6. On the approval of the State sanitary norms of permissible noise levels in the premises of residential and public buildings and on the territory of residential buildings: Order of the Ministry of Health of Ukraine dated 22.02.2019 № 463 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0281-19#Text> (in Ukrainian).

7. Wheeled vehicles: requirements for the safety of the technical condition and control methods DSTU 3649:2010 Official edition BZ № 11-12-2010/436 URL: <https://patrul.in.ua/pdf/dstu-3649.pdf> (in Ukrainian).

8. In the EU, the noise norm for cars has been reduced: UKRINFORM URL: https://www.ukrinform.ua/rubricworld/1643907v_e_s_znigena_norma_shumu_dlya_avto_1925965.html (in Ukrainian).
9. V. K. Dolya, Yu. O. Davidich, A. I. Lozovyi. Vehicle examination: textbook (2011) URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/11329957.pdf> (in Ukrainian).
10. Code of Ukraine on Administrative Offenses: Law of Ukraine dated 07.12.84 № 8074-10. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text> (in Ukrainian).
11. On the approval of the Procedure for mandatory technical control and scope of vehicle technical condition inspection, technical description and sample protocol for vehicle technical condition inspection: Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated January 30, 2012 № 137 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/137-2012-%D0%BF#Text> (in Ukrainian).
12. 2.4.3. Normalization and measurement of noise URL: <https://cpo.stu.cn.ua/Oksana/posibnik/830.html> (in Ukrainian).
13. Case category № 650/1061/16-a: Administrative cases (from 01.01.2019); Cases concerning the implementation of state policy in the sphere of economy and public financial policy, in particular regarding; organizations of economic activity, of them. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/86717575> (in Ukrainian).
14. Decision № 95452734, 10.03.2021, Malinovsky District Court of Odessa. URL: <https://youcontrol.com.ua/ru/catalog/courtdocument/95452734> <https://cpo.stu.cn.ua/Oksana/posibnik/830.html> (in Ukrainian).
15. On the approval of Requirements for inspection of the design and technical condition of wheeled vehicles, methods of such inspection: Order of the Ministry of Infrastructure of Ukraine dated 26.11.2012 № 710 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z2169-12#Text> (in Ukrainian).
16. On road transport: Law of Ukraine dated 05.04. 2001 N. 2344-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14> (in Ukrainian).
17. On metrology and metrological activity: Law of Ukraine dated 06.05.2014 № 1314-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1314-18#Text> (in Ukrainian).
18. Sanitary norms of industrial noise, ultrasound and infrasound DSN 3.3.6.037-99: Decree of the Ministry of Health of Ukraine dated 01.12.99 № 37 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va037282-99#Text> (in Ukrainian).
19. Bakutin E.I. Administrative and legal regulation of the use of technical means of recording offenses: dissertation. candidate of law Sciences: 12.00.07 – National Academy of Sciences. Kyiv, 2021 (in Ukrainian).

ENSURING THE RIGHT OF CITIZENS TO PROTECTION FROM THE HARMFUL EFFECT OF VEHICLE NOISE (MODERN REALITY, VISION FOR THE FUTURE)

Yevhen Bakutin,

Ph.D. in Law,

Senior Lecturer at the Department of Tactical Training

Educational and Scientific Institute № 3

of the National Academy of Internal Affairs

orcid.org/0000-0001-9900-3380

bakutin_e@ukr.net

The goal. *The purpose of the article is to determine the issue of protecting the population from the harmful and irritating effects of noise on the street and road networks of settlements and ensuring*

proper control over the observance of silence in public places and road safety. This article is obliged to highlight the issue of administrative and legal regulation of the use of technical means by employees of the National Police of Ukraine, regarding the protection of citizens from the harmful effects of the noise of the vehicle exhaust gas emission system.

Methods. *The article uses the general scientific methodology of conducting legal research, including comparative legal, systemic structural, analysis and synthesis, deduction and induction, and other methods of scientific knowledge. Their use made it possible to determine and analyze the current state of regulatory and legal regulation of the use of technical means of recording offenses by the police.*

Results. *The article examines the problems of administrative and legal regulation of the use of technical devices for recording offenses by employees of the National Police of Ukraine. Considered, as an example, the possibility of using technical devices by employees of the National Police of Ukraine to measure the permissible level of external noise (estimate the level of noise or sound by measuring the sound pressure) of vehicles with the help of a 'noise meter'. The article states that the proper legal regulation of the use of technical devices by employees of the National Police of Ukraine to measure and assess the noise level of the exhaust gas emission system of vehicles is one of the determining conditions for the effectiveness of guaranteeing the right of Ukrainian citizens to protection against noise pollution. It is summarized that the experience of implementing technical devices shows that the implementation of preventive measures is successful when the methods of persuasion are supported by legal norms that establish clear responsibility for violations of established norms and standards.*

Conclusions. *In order to ensure the legality of the use of technical devices, it is proposed to legislatively update and provide for the grounds, order and conditions of their use by employees of the National Police of Ukraine. It should be noted that this should be preceded by extensive outreach work among citizens of Ukraine, and primarily among drivers. Therefore, it is desirable to organize explanatory work with the participation of the first leaders of the patrol police of Ukraine in all mass media and social networks. And as a result, all this will encourage the creation of an atmosphere of understanding among drivers, regarding the necessity and legality of the use of devices for measuring the noise level by employees of the National Police of Ukraine.*

Key words: noise, measurement of noise level, technical devices for recording offenses, permissible noise level, noise pollution.